

prof. Ing. Robert Redhammer, CSc.
Slovenská akreditačná agentúra pre
vysoké školstvo
Námestie slobody 11
811 06 Bratislava

Váš list číslo / zo dňa
2022/108-VS-OAC,
10.01.2024

Naše číslo
RAU00003/2024-RAU/002

Vybavuje / kontakt
Bc. Majerová / 048 4320 120

Banská Bystrica
16. 1. 2024

Vec

Stanovisko Akadémie umení v Banskej Bystrici k Hodnotiacej správe Pracovnej skupiny SAAVS VŠ č. 2022/108-VS-OAC z 11. 1. 2024

Vážený pán predseda,

na základe Hodnotiacej správy pracovnej skupiny SAAVS č. 2022/108-VS-OAC (ďalej len „HS“) k žiadosti o posúdenie vnútorného systému (č. 16664 zo dňa 7. decembra 2022), ktorá bola doručená Akadémii umení v Banskej Bystrici (ďalej len „AU“) dňa 11. januára 2024 si Vám dovoľujeme zaslať naše stanovisko k predmetnej správe, tvrdeniam a názorom, ktoré sú v nej uvedené.

Vzhľadom na skutočnosť, že HS neobsahuje zistené nedostatky, má pre AU priaznivý výsledok. Úvodom by sme chceli vyjadriť naše poďakovanie za pozitívny text. Cítíme však potrebu vyjadriť sa k niektorým odporúčaniam pracovnej skupiny a tvrdeniam, ktoré v priebehu procesu posudzovania nebolo možné objasniť a AU má iný názor.

Pre ľahšiu orientáciu uvádzame naše stanovisko a odkaz na pôvodný text a číslo strany HS.

S úctou

prof. MgA. Ing. Michal Murin, ArtD.
rektor
Akadémia umení v Banskej Bystrici

Príloha č. 1: Stanovisko AU BB k HS

Stanovisko Akadémie umení v Banskej Bystrici k Hodnotiacej správe pracovnej skupiny SAAVŠ

č. 2022/108-VS-OAC zo dňa 11. 01. 2024

Konštatovanie na strane 6/52 začínajúce textom

„Vnútrotný systém zabezpečenia kvality je robustný, niekoľkostupňový, čo komplikuje pochopenie celej štruktúry. Bola identifikovaná nejednotnosť terminológie používanej na jednotlivých fakultách. Ako problematické hodnotí PS ex offio zapojenie vedúcich pracovníkov univerzity/fakulty v jednotlivých štruktúrach VSZK na úrovni univerzity i fakúlt. Rezervy boli zistené v nízkom povedomí študentov a ďalších zainteresovaných strán o význame zapojenia do procesov VSZK.“

Stanovisko AU č. 01:

AU navrhla svoj VSK AU v najlepšej viere so zohľadnením silných a slabých stránok zabehnutých procesov s potenciálom kontinuálne sa zlepšovať. Viacstupňovú štruktúru, robustnosť chápe ako výhodu a pripúšťame, že jej pochopenie a zabehnutie do praxe môže niektorým jednotlivcom a externým aktérom pripadať komplikované a pre veľkosť AU nadbytočné. Pripúšťame, že jednotlivci zainteresovaní do VSK AU môžu mať stále nedostatky s osvojením si používanej terminológie VSK AU, ale v povedomí a v používaní manažmentom univerzity a fakúlt, ako aj vo formálnych textoch vnútrotných predpisov a správ (zapojených orgánov), nejednoznačnosť terminológie nevnímame.

Nevieme, čo presne sa pracovnej skupine javí ako problematické pri zapojení vedúcich pracovníkov, pretože v jednotlivých častiach správy sa naopak ich zapojenie a celková znalosť VSK AU vyzdvihuje.

AU podobne ako ostatné VŠ na Slovensku prešli zásadnými zmenami v nastavovaní svojich vnútrotných systémov kvality v období, ktoré je možné v povojnovej histórii označiť za bezprecedentné a náročné. VSK AU a príprava na akreditácie boli pripravované v čase COVID pandémie a zákonodarca rozhodol o skrátení lehoty na podanie hodnotiacich správ, čo významne ovplyvnilo časový priestor zainteresovaných strán na získanie hlbšieho povedomia študentov a ďalších zainteresovaných strán.

Konštatovanie na strane 6-7/52 začínajúce textom

„PS pri rozhovoroch so zainteresovanými stranami zistila nízku angažovanosť zainteresovaných strán, predovšetkým však osôb a organizácií z praxe, do tvorby a úprav študijných programov a následne aj vnútrotného systému VŠ. Rezervy boli zistené v aktivizácii Študentskej únie a jej plnohodnotnej participácii študentov na relevantných procesoch školy.“

Stanovisko AU č.02:

AU pripúšťa, že existujú rezervy v implementácii VSK AU, vzhľadom na dôvody, ktoré AU uvidela v predošlom texte. Dizajn a implementácia VSK v čase COVID-u so skrátením lehoty na podanie Vnútornej HS o implementácii VSK AU, ktorá by reflektovala aspoň rok životného cyklu vnútrotných systémov vysokých škôl, zásadná zmena vysokoškolského zákona v priebehu tvorby a najmä implementácie VSK AU, to všetko sú faktory, ktoré pri posudzovaní angažovanosti, informovanosti a participácii sa môžu javiť ako problematické. AU verí, že vzhľadom na pôvodný plán, formalizáciu celých procesov vo vnútrotných

predpisov a dodatočný čas sa táto oblasť angažovanosti v budúcnosti zlepši. AU považuje za dôležité upozorniť na vyššie uvedené objektívne dôvody akademickú obec a verejnosť (vzhladom na verejný charakter tohto stanoviska), aby nezískali chybný dojem, že VSK AU a jeho implementácie sú chybné navrhnuté alebo realizované.

Konštatovanie na strane 7/52 začínajúce textom

„PS konštatuje, že mechanizmy s jasne stanovenými obsahovými, metodologickými a formálnymi kritériami pre záverečné práce na všetkých stupňoch absentujú. Zároveň nie je využívaný antiplagiátorský systém v záverečných prácach.“

Stanovisko AU č.03:

Konštatovanie pracovnej skupiny nereflektuje súčasný a zamýšľaný stav, ktorý presadzuje VSK AU. Pracovná skupina mala možnosť nahliadnuť do záverečných prác iba z obdobia pred schválením a implementáciou VSK v podobe, ktorá bola predmetom posúdenia. Keby existoval pôvodne zamýšľaný časový odstup od schválenia a spätného posúdenia a podania HS (tak ako ho v roku 2018 navrhol zákonodarca), AU a iné vysoké školy by už pri návštevách pracovných skupín mohli predkladať aktuálne ZP. AU používa antiplagiátorský systém, ktorý je implementovaný v registri záverečných prác. Vzhladom na charakter ZP v I. a II. stupni veríme, že tento systém je dostatočný. Zavedenie iného komerčného systému v III. stupni vzhladom na celkový počet ZP doktorandov študujúcich v doktorandských študijných programoch na AU sa javil ako finančne nerentabilný. Jeho obstaranie však v budúcnosti zvažíme.

Konštatovanie na strane 16-17/52 začínajúce textom

„Súčasne však detekovala veľkú záťaž, ktorú robustne nastavený systém priniesol zapojeným pracovníkom.“

„Avšak robustnosť systému spôsobuje problémy v preťažnosti pracovníkov.“

„S ohľadom na veľkosť akadémie a počet akademických a administratívnych pracovníkov na všetkých troch fakultách sa nastavenie systému javí ako veľmi robustné.“

Stanovisko AU č. 04:

Implementácia nových zložitých systémov vždy zo sebou prináša zvýšenú pracovnú záťaž a úsilie pochopiť a naplniť zámery dizajnérov systému. Zainteresované osoby môžu, vzhladom na krátkosť času implementácie (od schválenia VSK), zastávať subjektívne postoje a vyjadrovať sa k veľkej záťaži. Veríme, že s odstupom času a najmä rozložením pred tým časovo náročných činností (koncentrovaných v krátkom intervale), konštatovanie takého druhu stratí na význame. Z nášho pohľadu robustnosť, zložitost a rozsah vnútorných predpisov je primeraný prostrediu AU a zohľadňuje jej stav s ohľadom na najbližší jej vývoj a potreby. Systém je hierarchický, zapájajúci veľkú skupinu osôb, ktorú tvoria ľudia z externého prostredia, manažmentu inštitúcie, pedagógovia a študenti. Systém diverzifikuje a rozkladá zodpovednosť na všetkých aktéroch, čo z nášho chápania zámerov ESG a štandardov SAAVS je žiadúce, lebo zodpovednosť za rozvoj kvality by mali pochopiť, presadzovať a implementovať všetky zapojené strany. Z kontextu chápania výhrad pracovnej skupiny a formulácie správy, robustnosť vyznieva ako negatívum. Z nášho pohľadu však diverzifikácie aktivít a hierarchický charakter systému umožňuje systému adaptovať sa na personálne výpadky (prípadne individuálne zlyhania) a kritické stavy počas životného cyklu. Zároveň skracuje vzdialenosť medzi povinnosťami jednotlivých štruktúr a agendou, za ktorú zodpovedajú.

Konštatovanie na strane 17/52 začínajúce textom

„Viacerí členovia vedenia sú súčasťou viacerých organizačných štruktúr, ktoré zabezpečujú kvalitu vnútorného systému, akreditačnej rady vysokej školy a programových rád. V rámci toho môže prichádzať ku konfliktom záujmov, ktoré nie sú žiaduce. „

Stanovisko AU č. 05:

VSK AU bol navrhnutý tak, aby minimalizoval možný konflikt záujmov jednotlivých zapojených aktérov. Zároveň vnútorné predpisy obsahujú formalizované procedúry a postupy ako takéto konflikt identifikovať, oznamovať a riešiť. Účasť členov vedenia a ich účasť v príslušných organizačných štruktúrach nie je nutne zdrojom konfliktu záujmov, naopak zapája tieto zodpovedné osoby do procesov rozvoja a garantovania kvality, poskytuje im primárne kompetencie, možnosti a nástroje, aby rozvíjali širokospektrálne kvalitu v celom priestore, v ktorom AU operuje.

Konštatovanie na strane 17/52 začínajúce textom

„V rámci zjednodušenia riadiaceho vnútorného systému bol rektor AU inštalovaný do funkcie predsedu akreditačnej rady. Takáto kumulácia funkcií rektora môže viesť ku konfliktu záujmov. Rektor je týmto riešením limitovaný v manažérskom procesnom postavení ako konečnej inštalácie.“

Stanovisko AU č. 06:

Rektor, ako štatutár, nesie ex offo (zo zákona) hlavnú zodpovednosť za vysokú školu. Je teda prirodzené, že predsedá orgánu, ktorý v rámci VSK AU zodpovedá za kvalitu a garantuje voči externým subjektom (ministerstvu, SAAVS, verejnosti) plnenie štandardov kvality v zmysle interných a externých predpisov, zákonov a noriem. Rektor predsedá zo zákona Umeleckej a vedeckej rade a je teda úplne prirodzené, že AU vo svojich vnútorných predpisoch (štatút AU, štatút akreditačnej rady, VSK AU) pripisuje postavenie predsedu Akreditačnej rady AU práve jemu. Je až paradox, že zákonodarca explicitne v legislatíve neurčuje (nepožaduje) takéto postavenie.

Rektor riadi a koordinuje procesy akreditačnej rady, bezprostredne na zasadnutiach reaguje na položené otázky členov akreditačného orgánu a vykonáva iné významné aktivity spojené s rozvojom kvality. Reálne sa podieľa na kvalite a neplní len úlohu pozorovateľa a štatistu v týchto významných procesoch. AU chápe teda legislatívnu kompetenciu – „nesie hlavnú zodpovednosť“ ako aktívnu činnosť, ktorú rektor aktívne presadzuje a naplňa. Možný konflikt, ktorý uvádza pracovná skupina, je skôr len obavou (výstrahou) jej členov, ale z nášho pohľadu dizajnu a procesov akreditačnej rady je konflikt pozície rektora a predsedu akreditačnej limitujúci k nule.

Konštatovanie na strane 17/52 začínajúce textom

„Z poslania školy nie je zrejmé ako sa s tým VŠ vysporiadava a či je zámerom dať príležitosť čo najviac uchádzačom alebo je cieľom dosahovať excelentnosť s dôrazom na podporu individuálneho talentu uchádzača/uchádzačky.“

„V zámere VŠ zdefinovať, či VŠ ponúka príležitosť širokému spektru uchádzačom o štúdium alebo je prioritou excelentnosť a pri prijímacom konaní sa VŠ zameriava na výber najtalentovanejších študentov a študentky.“

Stanovisko AU č. 07:

AU vo viacerých dokumentoch a vnútorných predpisoch uvádza, že smeruje všetky svoje procesy a výsledky činnosti k excelentnosti a kladie dôraz na individuálny rozvoj talentu svojich študentov. AU vytvára predpoklady na zvyšovanie kvality pedagógov a pedagogickej činnosti. Umelecké vzdelávanie realizované v prostredí AU dlhodobo stojí práve na individuálnom rozvíjaní talentu študenta. Na rozvoji jeho individuálnych zručností, schopností a vedomostí, pričom sa v celom procese rozvíja talent a celá osobnosť študenta. Tento proces začína už v štúdiu talentových pohovorov, ktoré sú povinné a končí realizáciou záverečných prác. Veľmi často, uchádzači o štúdium majú za sebou niekoľko ročné špecializované štúdium na školách, ktoré sa sústreďujú na rozvoj individualizovaného talentu. Na štúdiu na AU cez filter prijímacích talentových skúšok neprechádzajú študenti, ktorí nemajú talent a schopnosti realizovať štúdium. Toho dôkazom sú aj výsledky v merateľnom ukazovateli, ktorý skúma podiel zapísaných študentov voči študentom, ktorí ukončili štúdium neúspešne alebo predčasne. AU v porovnaní s inými vysokými školami dosahuje úroveň, ktorú aj ministerstvo MŠVVaŠ SR akceptuje ako ideálnu, nakoľko v horizonte troch rokov do roku 2026 nepredpísalo AU žiadne percento, o ktoré by bolo potrebné tento merateľný ukazovateľ zlepšiť (nakoľko v rámci Slovenska ďaleko presahuje ideálny stav).

Odporúčanie na strane 17/52 začínajúce textom

„Oddeliť pôsobenie rektora a predsedu akreditačnej rady VŠ.“

Stanovisko AU č. 08:

AU považuje postavenie rektora vo vzťahu k predsedníctvu akreditačnej rady AU v poriadku. Viď naše bližšie zdôvodnenie v stanovisku č. 06.

Konštatovanie na strane 18/52 začínajúce textom

„Dôvodom zrušenia „malých“ akademických senátov je nedostatočné personálne zabezpečenie a kumulovanie funkcií.“

„V prípade študentských zástupcov na niektorých fakultách bolo zrušenie fakultných senátov hodnotené ako chybné, pretože v súčasnosti neexistuje priama linka na fakultných študentských zástupcov, ktorí by sa zapájali do jednaní a rozhodovacích procesov na fakulte.“

Stanovisko AU č. 09:

Nevieme, čo pracovnú skupinu viedlo k presvedčeniu, že akademické senáty fakúlt boli zrušené z dôvodu nedostatočného personálneho zabezpečenia a kumulovania funkcií. Zrušenie akademických senátov bolo umožnené novelou zákona č.131/2002 Z. z. o vysokých školách. V rôznych dokumentoch v spojitosti s vysokým školstvom a dôvodovými správami zákonodarcu, AU dospela k presvedčeniu a stotožnila sa s víziou relevantných aktérov, že fakultné akademické senáty sa prekrývajú v agende s viacerými samosprávnymi orgánmi vysokých škôl (veľkým senátom, akreditačnými orgánmi, správnu radou). Fakultné senáty často pred schvaľovali dokumenty, ktoré boli následne schvaľované vo vyššie postavených orgánoch, či už z pohľadu zaužívanej praxe a vnútorných predpisov AU, alebo platných všeobecne záväzných právnych noriem. Na viacerých vysokých školách sú zdrojom konfliktov medzi dekanom, (ktorého vo väčšine volí „staré“ zloženie senátu) a „novým“ senátom. Na AU hlavným dôvodom zrušenia fakultných senátov bola skutočnosť, že sa v rámci dizajnu VSK AU pripísala zodpovednosť za súbor činnosti (ktorými sa zaoberal fakultný senát) iným orgánom, do ktorých portfólia činností logicky patrila. Týmto spôsobom sa agenda fakultných senátov vyprázdnila natolko, že fakultné senáty sa stali nadbytočné. Vnútorné predpisy AU posilnili postavenie dekana fakulty ako osoby, ktorá nesie hlavnú zodpovednosť za činnosti zverené fakulte. Činnosť dekana je však naďalej kontrolovaná rektorom

a akademickou obcou a tento proces kontroly je priamejší a adresnejší nakoľko nehrozí riziko, že sa dekan bude skrývať za úzku skupinu senátorov, často z vlastnej katedry. Oslabené zastúpenie študentov v kolektívnych orgánoch AU pri zrušení fakultných senátov bolo kompenzované zvýšením zastúpenia študentov v novozriadených štruktúrach AU, ktoré sa zúčastňujú pri rozhodovacích a koordinačných činnostiach v súvislosti s implementáciou VSK AU. Celý systém sa sprehľadnil, zjednodušila a redukovala sa často nadbytočná agenda. Zrušenie akademických senátov je vnímané pozitívne, čo je konštatované aj na rôznych častiach textu HS.

Konštatovanie na strane **18/52** začínajúce textom

„Novo zriadená Študentská únia nie je pre študentov v súčasnosti zreteľná. Pretože zásadné reprezentatívne orgány nie sú medzi študentmi vnímané. Študentská únia zatiaľ nie je plnohodnotnou náhradou za zrušené fakultné senáty a jej pôsobenie je skôr deklaratívne než funkčné.“

Stanovisko AU č. 10:

Študentská únia bola v čase návštevy novozriadeným orgánom, a aj vzhľadom na predchádzajúce obdobie COVID-u (charakteristické oslabením sociálnych väzieb študentov), bola málo zreteľná. Konštatovanie pracovnej skupiny už v súčasnosti považujeme za menej relevantné vzhľadom na skutočnosť, že takmer rok od návštevy pracovnej skupiny sa problematika Študentskej únie značne posunula dopredu.

Konštatovanie na strane **19/52** začínajúce textom

„Aj keď má systém aktuálne nastavené mechanizmy, prostredníctvom ktorých sa môže študent/ka obracať na školu so svojimi podnetmi, chýba nezávislý prvok či prostriedok, ktorý by toto umožnil činiť anonymizovane.“

Stanovisko AU č. 11:

VSK AU obsahuje viaceré nástroje na získavanie spätnej väzby. Postupy a účel týchto nástrojov je detailne formalizovaný vo vnútorných predpisoch. Väčšina je realizovaná prostredníctvom IKT a je anonymizovaná. Študenti majú aj možnosti obracať sa s podnetmi na osoby a orgány AU. Niektoré tieto štruktúry (prvky) vyžadujú identifikovateľnú osobu ako zdroj podnetu. Nerozumieme teda, k čomu konkrétne pracovná skupina má výhrady. Vyhodnocovanie efektivity a účelnosti navrhnutých nástrojov však monitorujeme a v budúcnosti nevyklúčujeme ich úpravu alebo doplnenie.

Konštatovanie na strane **21/52** začínajúce textom

„Pri nominácii členov a členiek Akreditačnej rady VŠ dochádza k nezámernému konfliktu záujmov (predsedom AR je rektor a členkou je kontrolórka VS). Uvedený možný konflikt záujmov sa môže prejaviť aj v procesoch tvorby a úprav študijných programov.“

Stanovisko AU č. 12:

S uvedeným tvrdením nesúhlasíme. K tvrdeniu, že dochádza k nezámernému konfliktu by bolo potrebné zo strany pracovnej skupiny doplniť konkrétne argumenty alebo príklady, kedy k tomu došlo alebo dochádza. Dôležitosť pozície rektora v akreditačnej rade bola zdôvodnená v našom stanovisku č. 06. Existujú mechanizmy ako konflikt riešiť v prípade, že nastane. AU pripúšťa, že v prípade, ak Akreditačná rada ako celok rozhoduje v **odvolacom** konaní o študijnom programe, v ktorom pôsobí rektor ako osoba zodpovedná za ŠP alebo pedagóg, môže dôjsť ku konfliktu záujmov (tu ale dochádza k potencionálnemu konfliktu nie z dôvodu funkcie rektora, ale z pozície, že rektor pedagogicky pôsobí v ŠP, čo vyplýva z bežnej praxe a tradície vysokoškolského vzdelávania na Slovensku). O žiadosti pri úpravách alebo schvaľovaní ŠP

primárne rozhoduje panel akreditačnej rady, ktorého členom rektor nie je (viď. Štatút Akreditačnej rady AU) a tvoria ho v kvalifikovanej väčšine externí členovia mimo AU, študenti a jeden zastupujúci pedagóg AU sprostredkujúci pohľad fakulty v akreditačných procesoch. Existencia potenciálneho rizika konfliktu pri odvolacom konaní nesmie byť prekážkou vylúčenia rektora z akreditačných procesov nakoľko nesie hlavnú zodpovednosť za vysokú školu. Členom Akreditačnej rady AU je kontrolór AU bez práva hlasovať. Je to člen, ktorý sprostredkúva členom Akreditačnej rady AU ako celku (rozhoduje najmä o VSK AU, jeho znení a implementácii, je odvolací orgán v prvostupňových akreditačných rozhodnutiach panelu Akreditačnej rady AU pri posúdení ŠP) právny postoj k legislatívnym normám, vnútorným predpisom, realizácii ŠP, vedeniu dokumentov a iné činnosti, ktoré sú dôležité pre kompetentné a koherentné rozhodnutia Akreditačnej rady. Kontrolór nerozhoduje v zmysle vyššie uvedeného o činnostiach a otázkach, kde by mohol nastať problém konfliktu záujmov, či už priamy alebo prenesený. Absencia kontrolnej činnosti Akreditačnej rady AU, alebo jej sprostredkovanie výhradne písomnou formou bez možnosti klásť priame otázky členmi akreditačného orgánu, je nefiktívna a nežiadúca. Prítomnosť osoby, ktorá realizuje audit činností podľa VSK AU, by mala byť podľa nás zo strany pracovnej skupiny SAAVS vnímaná ako príklad dobrej praxe, nie negatívne.

Odporúčanie na strane 21/52 začínajúce textom

„Oddeliť roly, ktoré by mohli vzbudzovať podozrenie na konflikt záujmov.“

Stanovisko AU č. 13:

Uvedené odporúčanie považujeme za neadekvátne vzhľadom na naše stanovisko č.12. Nikdy nie je možné dosiahnuť úplné odstránenie rizika konfliktu záujmov. Niekedy sa môžu osoby dostávať do konfliktu záujmov. Treba však, aby existovali mechanizmy ako konfliktu záujmov zabrániť a vyriešiť ho. Domnievame sa, že VSK AU takéto mechanizmy má a dizajn rolí sme navrhli správne. Ak v budúcnosti implementácia ukáže, že niektoré osoby sú dočasne nahradzované inými osobami kvôli rozhodovaniu o veciach, ktoré by spôsobovali konflikt záujmov AU, zväži ich trvalé nahradenie.

Konštatovanie na strane 22/52 začínajúce textom

„ ... v prípade FMU tato diferenciacia zreteľná nie je. Teda nie je zreteľný rozdiel v nárokoch na absolventov magisterského a doktorandského štúdia na FMU, čo bolo zrejme predovšetkým zo záverečných prác.“

Stanovisko AU č. 14:

Fakulta múzických umení poskytla k uvedenej výhrade stanovisko, z ktorého vyplýva, že z jej pohľadu má jasne vyšpecifikované nároky na ZP vo svojich vnútorných predpisoch, opisoch ŠP a informačných listoch relevantných predmetov vrátane predmetov štátnych skúšok.

Bakalársky umelecký výkon (BUV) musí byť na požadovanej interpretačnej, profesionálnej úrovni a spamäti verejne prezentovaný, ako polorecitál **v rozsahu 30-40 minút**. BUV je zdokumentovaný video nahrávkou. Konkretizácia a programová náplň BUV je však individuálna a je určená špecifickým študijným zameraním. **Súčasťou umeleckého výkonu je písomná reflexia v rozsahu 24 000 znakov (vrátane medzier) bez notovej prílohy a obrázkov.**

Diplomový umelecký výkon je umelecký výkon väčšieho rozsahu (50-60 minút). Obsahová náplň je individuálna v súlade s vnútornými pokynmi katedry. Je prezentáciou umeleckého výkonu na vysokej umeleckej úrovni. Konkretizácia obsahu umeleckého výkonu je určená študijným programom. Štruktúru a rozsah diplomovej práce určuje Smernica č. 100 o základných náležitostiach záverečných prác na AU v Banskej Bystrici a Smernica o záverečných prácach na FMU AU. Súčasťou povinností študenta

magisterského štúdia je vypracovanie diplomovej práce. **Diplomová práca** má charakter teoretickej odbornej práce. Študent spracúva zvolenú tému na úrovni odbornej štúdie s reprezentatívnym výberom odbornej literatúry, odbornej terminológie, aplikuje vhodne zvolené vedecké a umelecké postupy a metódy. Preukazuje ňou úroveň vedomostí, zručností a skúseností, ktoré získal počas štúdia a spôsobilosť využívať ich pri riešení problematiky v príslušnom študijnom odbore. Má prinášať nové poznatky a byť v danom odbore prínosom. Musí spĺňať kritériá samostatnej odbornej práce z obsahového a formálneho hľadiska. **Rozsah práce je 40 strán, t. j. 72 000 znakov vrátane medzier.**

Dizertačný umelecký výkon je umelecká práca v rozsahu minimálne recitálu. Dizertačný umelecký výkon prezentuje schopnosť a pripravenosť študenta na samostatnú tvorivú umeleckú aktivitu najvyššej umeleckej náročnosti. Konkretizácia obsahu umeleckého výkonu je určená študijným programom. Rozsah umeleckého výkonu k dizertačnej skúške je v rozsahu recitálu (minimálne 60 minút). Konkretizáciu obsahu umeleckého výkonu určuje študijný program. Obsahová náplň je individuálna, musí spĺňať kritériá najvyššej interpretačnej náročnosti. Súčasťou povinností študenta doktorandského štúdia je vypracovanie dizertačnej práce. **Dizertačná práca** – má charakter vedeckej práce, v ktorej doktorand na základe priebežného výskumu a s využitím bohatého dokladového materiálu, ako aj vedeckých metód preukazuje schopnosť a pripravenosť samostatne vedecky a tvorivo pracovať v oblasti výskumu alebo vývoja, resp. pripravenosť na samostatnú teoretickú a tvorivú umeleckú činnosť, na riešenie teoretických i praktických problémov umeleckého odboru. Autor prácou preukazuje schopnosť spracovať zvolený odborný problém z konkrétnych záverov. Práca sa má vyznačovať vysokým stupňom analýzy a syntézy poznatkov a dostatočným prehľadom existujúcej odbornej literatúry. **Rozsah práce je 60 strán, t. j. 108 000 znakov vrátane medzier.** Súčasťou dizertačnej skúšky je predloženie písomnej práce v rozsahu minimálne 20 strán, t. j. 36 000 znakov vrátane medzier. Dizertačnú prácu vypracuje študent pod vedením školiteľa.

Konštatovanie na strane **22/52** začínajúce textom

„Na on site visit vyplynulo, že odborníci z praxe boli zahrnutí do procesu tvorby SP, ďalšia spolupráca na implementácii, monitorovaní a priebežnom hodnotení realizovaných SP však nebola zrejma a systematická.“

Stanovisko AU č. 15:

Ako bolo uvedené na iných častiach tohto textu legislatívne skrátenie lehoty na podanie záverečných správ o implementáciu systému a celkové urýchlenie procesov akreditácie zo strany zákonodarcu má zásadný vplyv na proces akreditácií podľa štandardov SAAVS. Niektoré procesy VSK AU boli v čase on site návštevy v prebiehajúcom neukončenom životnom cykle. Monitorovanie je proces, ktorý je takýmto exemplárnym príkladom. Nie je teda možné hodnotiť prax, výsledky, dokumenty a dôkazy z tohto procesu, ktorý ešte ani neskonal. Považujeme za dôležité upozorniť na túto skutočnosť, pretože rovnako postihuje všetky vysoké školy alebo minimálne tie, ktoré boli hodnotené v prvej etape. AU bola hodnotená ako prvá vysoká škola na Slovensku.

Konštatovanie na strane **23/52** začínajúce textom

„Dožadovali sa nepovinného kurzu, v ktorom by okrem iného získali informácie ako správne pripraviť požiadavku na výberové konanie, na rôzne domáce a zahraničné súťaže, spomenuli aj medzery v osobnej finančnej zodpovednosti, gramotnosti ako podať napr. DP... a iné dôležité materiály.“

Stanovisko AU č. 16:

Súčasťou ŠP, ktoré AU inovovala počas prebiehajúcej akreditácie a ktoré boli v čase posudzovania aktívne, majú viaceré predmety, ktoré uvedený požadovaný typ obsahu zohľadňujú. Študenti, ktorí sa ako zástupcovia študentov v čase on site návštevy pracovnej skupiny zúčastnili stretnutí, ešte nemali vlastnú skúsenosť (vzhľadom na iný ročník alebo predmet zaradený v letnom semestri) a ich odpovede pracovnej skupine považuje AU za zmätočné. V ŠP sú predmety, ktoré dané oblasti pokrývajú. Pre študentov sa organizujú okrem predmetov zaradených do študijných plánov workshopy aj na základe ich aktuálnych požiadaviek zo študentských alebo predmetových ankiet. Za všetky je možné spomenúť Tvorba umeleckého portfólia, Workshop filmového svietenia, Autorské právo alebo Podávania grantov na AVE, Herecký workshop. Informovanie o obsahoch predmetov, ako aj inovácie a reflektovanie požiadaviek študentov, AU vníma ako permanentnú úlohu a aj v budúcnosti jej bude prikladať náležitú dôležitosť.

Konštatovanie na strane 25/52 začínajúce textom

„Študijné programy (malba a grafika) na Fakulte výtvarných umení na bakalárskom stupni, ktoré boli zlúčené do jedného (malba – grafika), boli zlúčené vo všetkých ročníkoch, čo vytvorilo väčšiu záťaž na študentov.“

Stanovisko AU č. 17:

Malba a Grafika je nový študijný program, ktorý vznikol v procese zosúladovania ŠP so štandardmi. Aj keď sa môže zdať, že je to dôsledok akreditačných procesov, AU pri jeho formulácii vychádzala z aktuálnej umeleckej praxe, stavu poznania v odbore umenie a stave študijných programov a zdrojov (personálnych, materiálno-technických i priestorových). Škola k tomuto kroku musela pristúpiť z dôvodu nastavených požiadaviek štandardov SAAVS. Pokračovať v realizácii nových aj starých študijných programov bolo z tohto dôvodu nemožné (to isté sa týka študijného programu *Intermédiá-Digitálne médiá-Priestorová tvorba.*) O tom, že staré bakalárske študijné programy zaniknú, boli študenti informovaní v dostatočnom predstihu a každý z nich mal možnosť rozhodnúť sa, či prijme ponuku FVU pokračovať v štúdiu v novom študijnom programe, alebo prestúpiť na inú školu. Všetci študenti akceptovali ponuku FVU. Tvrdenie, že to vytvorilo väčšiu záťaž na študentov je síce v prípade niektorých jednotlivcov pravdivé, ale nebolo zámerom AU alebo príslušnej fakulty, ale bolo dôsledkom, ktorý popisujeme vyššie.

Konštatovanie na strane 28/52 začínajúce textom

„Kontrola záverečných prác vo vzťahu k originalite textov sa obmedzuje len na zaslanie textu do registra záverečných prác.“

Stanovisko AU č. 18:

Nové nastavenie predmetov a ŠP predpokladá úplne iný prístup k tvorbe textov ZP. Nakoľko texty prác sa musia viazať na umelecký výkon, autor spracováva tému z pohľadu svojho prístupu k riešenej problematike. Umelecký výkon alebo dielo je originál, ktorý v súčasnom stave vývoja informačných systémov posudzuje oponent a štátnicová komisia, lebo posudzovanie obrazových a zvukových záznamov najmä v súčasnom stave rozvoja umelej inteligencie nedáva pri týchto materiáloch škole inú možnosť. Pracovná skupina mala k nahliadnutiu ZP, ktoré boli realizované „starým spôsobom“ pred zosúladením so štandardmi SAAVS.

Konštatovanie na strane 29/52 začínajúce textom

..., pracovná skupina na mieste konštatovala, že kontrolou originality neprešlo vysoké percento ZP

Stanovisko AU č. 19:

Register záverečných prác obsahuje protokol, ktorý zachytáva percentuálnu zhodu textu ZP s inými textami v databáze. Nevyhodnocuje, či práca prešla alebo neprešla. Všetky práce sú zaslané do registra a protokol originality je súčasťou spisu každého študenta. Vedúci ZP a oponent vo svojich posudkoch vyhodnotia mieru zhody a odporúčajú alebo neodporúčajú prácu k obhajobe. Vnútorne predpisy AU určujú, kedy nie je práca pripustená k obhajobe.

Konštatovanie na strane 29/52 začínajúce textom

„Z protokolov štátnych skúšok, ktoré mala PS k nahliadnutiu, tiež vyplýva, že študenti a študentky dosahujú priemerné, až podpriemerné výsledky v teoretických štátnicových predmetoch.“

Stanovisko AU č. 20:

Uvedené konštatovanie len potvrdzuje, že AU predložila na kontrolu záverečné práce, ktoré dosahujú aj priemerné a podpriemerné výsledky. Pre objektivitu takého konštatovania v HS by sme očakávali aj spomenúť, že práce boli v takejto vzorke poskytnuté na žiadosť pracovnej skupiny SAAVS. Z nášho pohľadu, keď je požiadavka pracovnej skupiny dodať podpriemerné práce, tak je viac než pravdepodobné, že aj pracovná skupina ich rovnako ako AU bude hodnotiť ako podpriemerné. Nesprávne citovanie je individuálne zlyhanie a nepozornosť študenta a je následne zohľadnené v posudku alebo/a výslednej známke.

V očiach verejnosti a akademickej obce však tvrdenia takéhoto typu (uvedené v záhlaví) bez spomenutia požiadavky pracovnej skupiny na predloženie takéhoto typu prác (priamo pri tvrdení). Na inom vzdialenom mieste sa táto požiadavka pracovnej skupiny uvádza) vyznievajú v danom kontexte negatívne, majú zovšeobecňujúci charakter a môžu sa nesprávne citovať a interpretovať médiami a verejnosťou, ktoré nezohľadnia iný text v tejto súvislosti.

Konštatovanie na strane 29/52 začínajúce textom

„Doktorandky a doktorandi by nemali byť vyťažovaní na administratívne práce spojené s chodom katedier a fakúlt.“

Stanovisko AU č. 21:

AU považuje toto tvrdenie za nepravdivé a je možno praxou na iných VŠ a pracovná skupina mohla získať dojem z izolovaných vyjadrení študentov, ktorí nadinterpretovali svoje povinnosti. Ex offio (zo zákona) a vnútorných predpisov AU vyplýva, že nezameniteľnými povinnosťami denných doktorandov je podieľať sa na pedagogickej činnosti pracoviska, na ktorom daný doktorand pôsobí. S tým sú spojené nevyhnutné administratívne úkony a práca v štátnicových a iných komisiách. Pri doktorandoch sa predpokladá, že budú pôsobiť ako pedagógovia po skončení štúdia, preto si myslíme, že určité zapojenie do chodu katedry môže byť žiaduce. Doktorandi týmto spôsobom získavajú svoje administratívne, pedagogické, riadiace, výskumné zručnosti a získavajú prehľad a rozvíjajú vzťahy s kolegami.

Záver:

Akadémia umení oceňuje odporúčania pracovnej skupiny SAAVS (okrem odporúčania na strane 21/52, zdôvodnené v stanovisku č. 13) na zlepšenie akademického prostredia a zvýšenie kvality VSK AU. Celkový text HS, ako sme spomínali v úvode tohto textu, považujeme za vyvážený, vo veľkej miere objektívny.

V záujme informovania akademickej obce a verejnosti o našich odlišných pohľadoch sme považovali za potrebné poskytnúť týchto 21 stanovísk, ktoré majú za cieľ aj dovysvetľovať veci medzi pracovnou skupinou SAAVS a Akadémiu umení v Banskej Bystrici.

V zmysle VSK AU a aj v zmysle záujmu kontinuálneho zlepšovania budeme pracovať na zapracovávaní odporúčaní pracovnej skupiny a v jednotlivých štruktúrach AU budeme prijímať rozhodnutia a akčné plány, ako odporúčania pretaviť do jednotlivých vylepšení. Akreditačná rada AU sa s HS pracovnej skupiny SAAVS, našimi stanoviskami a akčným plánom na zlepšenie bude zaoberať na najbližšom zasadnutí. Zároveň bude monitorovať celý proces zapracovania uvedených odporúčaní.

Ďakujeme za prácu všetkým členom pracovnej skupiny a zamestnancom agentúry. Niekoľko mesačná práca a komunikácia s agentúrou bola vždy korektná a príkladná. Tešíme sa na záverečné rozhodnutie agentúry v najbližšom období.

prof. MgA. Ing. Michal Murín, ArtD.
rektor AU BB